

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

MEVLANA KALKINMA AJANSI

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7.	DENETİM BULGULARI.....	12
8.	EKLER.....	15

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Ajans Personel Sayıları	5
Tablo 2: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderlerinin Tahmini ve Gerçekleşme Tutarları.....	6
Tablo 3: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirlerinin Tahmini ve Gerçekleşme Tutarları	7
Tablo 4: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu	8

KISALTMALAR

EBYS	Elektronik Belge Yönetim Sistemi
KAYS	Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
MEVKA	Mevlana Kalkınma Ajansı
YPK	Yüksek Planlama Kurulu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Mevduat Faiz Gelirlerinden Kesilen Gelir Vergisi Stopajının Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

08.02.2006 tarihinde yürürlüğe giren 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3'üncü maddesi ile verilen yetkiye istinaden Bakanlar Kurulunca 2006, 2008 ve 2009 yıllarında çıkarılan kararlarla 26 Kalkınma Ajansı kurulmuş ve ajans merkezlerinin bulunacağı iller belirlenmiştir. Mevlana Kalkınma Ajansı, 5449 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde verilen yetkiye dayanılarak çıkarılan 22.11.2008 tarih ve 27062 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/14306 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur.

09.07.2018 tarihli ve 30473 Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 703 sayılı KHK ile anılan Kanun'un başlığı, "Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun" olarak değiştirilmiş ve birkaç maddesi dışında kalan maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 385'inci maddesi ve devamında, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na yer verilmiş ve Bakanlık bünyesinde Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü ihdas edilmiştir.

4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 184-207'nci maddelerinde ise kalkınma ajanslarına ilişkin hükümler düzenlenmiştir.

Bu doğrultuda 5449 sayılı Kanun öncesi ve sonrasında ajanslarla ilgili yürürlüğe konulan temel yasal düzenlemeler aşağıda sayılmıştır

Kanun Hükmünde Kararnameler

- 703 sayılı KHK
- 375 sayılı KHK

Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri

- 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi.

Bakanlar Kurulu Kararları

- Bazı Düzey 2 Bölgelerinde Kalkınma Ajansları Kurulması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2008/14306)

➤ Belediyelerin Bütçe Gelirleri Üzerinden Kalkınma Ajanslarına Aktaracakları Payların Yeniden Belirlenmesine İlişkin Karar (Karar Sayısı: 2011/2168)

➤ Kalkınma Ajansları Kalkınma Kurullarına Temsilci Gönderecek Kurum ve Kuruluşların Belirlenmesi ve Bazı Bakanlar Kurulu Kararlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2013/4748)

Yönetmelikler

- Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği
- Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği
- Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği
- Kalkınma Ajansları Denetim Yönetmeliği
- Kalkınma Ajansları Yatırım Destek Ofisleri Yönetmeliği

Diğer taraftan, kalkınma ajansları 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 08.09.1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 04.01.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir. Yukarıda sayılan yasal düzenlemeler dışında ilgili Bakanlıkça yapılan düzenlemeler ve her bir ajansın iç işleyişe yönelik olarak oluşturduğu iç mevzuatlar bulunmaktadır.

Mevlana Kalkınma Ajansı'nın Kapsadığı İller

Mevlana Kalkınma Ajansı Konya ili merkez olmak üzere Konya ve Karaman illerini kapsamaktadır.

Ajansın Görev ve Yetkileri

4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 188'inci maddesine göre ajansın görev ve yetkileri şunlardır:

- Yerel yönetimlerin plânlama çalışmalarına teknik destek sağlamak.
- Bölge plân ve programlarının uygulanmasını sağlayıcı faaliyet ve projelere destek olmak; bu kapsamda desteklenen faaliyet ve projelerin uygulama sürecini izlemek, değerlendirmek ve sonuçlarını Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bildirmek.
- Bölge plân ve programlarına uygun olarak bölgenin kırsal ve yerel kalkınma ile ilgili kapasitesinin geliştirilmesine katkıda bulunmak ve bu kapsamdaki projelere destek sağlamak.
- Bölgede kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları tarafından yürütülen ve bölge plân ve programları açısından önemli görülen diğer projeleri izlemek.

- Bölgesel gelişme hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik olarak; kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek.
- Bölgesel gelişmeye yönelik Ajansa tahsis edilen iç ve dış kaynaklı fonları, bölge plân ve programlarına uygun olarak kullanmak veya kullandırmak.
- Bölgenin kaynak ve olanaklarını tespit etmeye, ekonomik ve sosyal gelişmeyi hızlandırmaya ve rekabet gücünü artırmaya yönelik araştırmalar yapmak, yaptırmak, başka kişi, kurum ve kuruluşların yaptığı araştırmaları desteklemek.
- Bölgenin iş ve yatırım imkânlarının, ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımını yapmak veya yaptırmak.
- Bölge illerinde yatırımcıların, kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetki alanına giren izin ve ruhsat işlemleri ile diğer idarî iş ve işlemlerini, ilgili mevzuatta belirtilen süre içinde sonuçlandırmak üzere tek elden takip ve koordine etmek.
- Yönetim, üretim, tanıtım, pazarlama, teknoloji, finansman, örgütlenme ve işgücü eğitimi gibi konularda, ilgili kuruluşlarla işbirliği sağlayarak küçük ve orta ölçekli işletmelerle yeni girişimcileri desteklemek.
- Türkiye'nin katıldığı ikili veya çok taraflı uluslararası programlara ilişkin faaliyetlerin bölgede tanıtımını yapmak ve bu programlar kapsamında proje geliştirilmesine katkı sağlamak.
- Ajansın faaliyetleri, malî yapısı ve ajansla ilgili diğer hususların güncel olarak yayınlanacağı bir internet sitesi oluşturmak.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Teşkilat Yapısı

Ajans, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde oluşturulan Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından koordine edilmektedir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ajans üzerindeki görevi koordinasyon ile sınırlı olup, Bakanlığın ilgili ya da bağlı kuruluşu değildir.

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 190'ıncı maddesinde ajansların teşkilat yapısı, kalkınma kurulu, yönetim kurulu, genel sekreterlik ve yatırım destek ofisleri şeklinde düzenlenmiştir.

Kalkınma Kurulu; ajansın danışma organıdır. Ancak 15 Temmuz darbe girişimi sonrası alınan tedbirler kapsamında 15.08.2016 tarihli 2016/9112 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile 08.04.2013 tarihli ve 2013/4748 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ekinde yer alan Kalkınma Kurulu Üye Listesine ilişkin tablo yürürlükten kaldırılmış ve tek ilden oluşan üç büyük ildeki

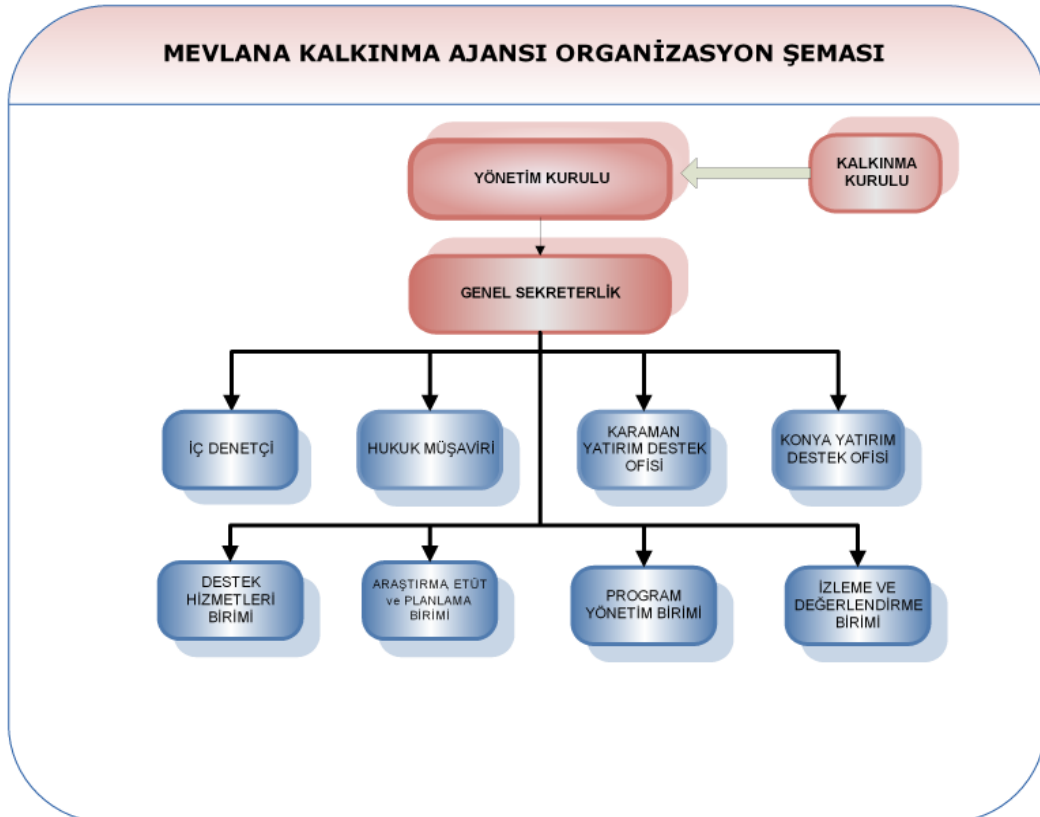
kalkınma ajansları dışındaki diğer kalkınma ajanslarında bugüne kadar kalkınma kurulları üyeleri yeniden belirlenmemiştir.

Yönetim Kurulu; ajansın karar organı olup, birden fazla ilden oluşan bölgelerde; il valileri, büyükşehir belediye başkanları veya büyükşehir olmayan illerde il merkez belediye başkanları, il genel meclisi başkanları, her ilden birer kişi olmak kaydıyla ticaret ve sanayi odası başkanlarından, tek ilden oluşan bölgelerde; vali, büyükşehir belediye başkanı, il genel meclisi başkanı, sanayi odası başkanı, ticaret odası başkanı ile kalkınma kurulu tarafından özel kesim ve/veya sivil toplum kuruluşlarından seçilecek üç temsilciden oluşur.

Genel Sekreterlik; ajansın icra organıdır. Genel sekreter yönetim kuruluna karşı sorumludur. Genel sekreterlik; planlama programlama ve koordinasyon birimi, program yönetim birimi, izleme ve değerlendirme birimi, destek hizmetleri birimi ile yatırım destek ofislerinden oluşmaktadır.

Yatırım Destek Ofisleri; bölge illerinde, yönetim kurulu kararı ile biri koordinatör olmak üzere, en çok beş uzmandan oluşacak şekilde teşkil edilir. Çalışan uzman personel sayısı, bölge ve ilin ihtiyaçlarına cevap veremez hale geldiği takdirde bu sayı, yönetim kurulu kararı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının onayı ile artırılabilir.

Bu doğrultuda Mevlana Kalkınma Ajansı'nın teşkilat yapısı aşağıda gösterilmiştir:

İnsan Kaynakları Yapısı

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 200'üncü maddesi gereğince ajans hizmetleri, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 28'inci maddesine göre iş mevzuatı çerçevesinde istihdam edilen uzman personel ve destek personeli eliyle yürütülmektedir. Uzman personel; özel, mesleki ve teknik bilgi gerektiren işleri yapmakta iken; destek personeli sekreterlik, halkla ilişkiler, arşiv, idari ve mali işler ile personelle ilgili iş ve işlemleri yürütmektedir. Ayrıca, aynı madde de ajanslarda iç denetim yapmak üzere bir iç denetçi istihdam edilmesi gerektiği de hüküm altına alınmıştır.

Ajanslarda uzman personel ve destek personeli yanında 2018 yılından itibaren 696 sayılı KHK ile sürekli işçi kadrosuna geçirilen personel de istihdam edilmektedir. Bu kapsamda 31.12.2020 tarihi itibariyle Ajansta görev yapan personel sayıları Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1: Ajans Personel Sayıları

Genel Sekreter	Uzman	Birim başkanı	İç Denetçi	Koordinatör	Sürekli İşçi	Destek
1	21	4		2	12	8
Toplam Personel Sayısı				48		

Personel Ücret Sistemi

Ajansta çalışan personel açısından ücret sisteminde YPK kararlarına ve 375 sayılı KHK hükümlerine tabi olanlar ile sürekli işçi statüsüne geçirilen eski taşeron işçiler şeklinde üçlü bir ayırım bulunmaktadır:

Sürekli işçi kadrolarına geçirilenlere ödenecek ücretler konusunda temel düzenlemeler 696 sayılı KHK'da yer almakta olup, bunların detayları Yüksek Hakem Kurulu kararı ile belirlenmiştir.

1.3. Mali Yapı

Kalkınma ajanslarının bütçeye ilişkin düzenlemelerine, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 204, 205 ve 206'ncı maddelerinde yer verilmiştir. Bütçe, ulusal ve bölgesel düzeyde plân ve programlara, Cumhurbaşkanlığınca belirlenen ödenek tavanına ve yıllık çalışma programına göre hazırlanmaktadır.

Kararname gereği bütçe yılı takvim yılı olup bütçe dışı harcama yapılamamaktadır. Ajanslarca hazırlanan bütçe, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylanmaktadır.

Transfer ödeneği, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinde gösterilmekte ve bu ödenek aylık harcama programına göre Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca ajanslara kullanılmaktadır. Bütçe hazırlanırken denk bütçe ilkesi esas alınması, gelir-gider farkı olmaması esastır.

Ajans Giderleri:

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 202'inci maddesine göre ajans giderleri şunlardır:

- Plan, program ve proje giderleri.
- Proje ve faaliyet destekleme giderleri.
- Araştırma ve geliştirme giderleri.
- Tanıtım ve eğitim giderleri.
- Taşınır ve taşınmaz mal ile hizmet alım giderleri.
- Yönetim ve personel giderleri.
- Görevlerle ilgili diğer giderler.

Ajansın yıllık personel giderleri toplamı, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin yüzde onbeşini aşamaz.

Tablo 2: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderlerinin Tahmini ve Gerçekleşme Tutarları

E.Kod 1	Bütçe Tertibi Adı	Ödenek Tutarı (TL) (Başlangıç)	Kullanılan Ödenek Tutarı (TL)	Gerçekleşme (%)
01	Personel Giderleri	8.850.000	7.643.888	86,37
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Prim Giderleri	1.740.000	1.623.709	93,32
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	9.083.000	1.977.367	21,77
05	Cari Transferler	0	0	0
06	Sermaye Giderleri	0	0	0
09	Yedek Ödenekler	1.332.150	0	0
07	Sermaye Transferleri	71.994.850	9.871.197	13,71
TOPLAM		93.000.000	21.116.162	22,71

Tablo incelendiğinde de görüleceği üzere 2020 yılı bütçe giderlerinin tahmini tutarı 93.000.000,00 TL, gerçekleşen tutarı ise 21.116.162,00 TL olup tahmin edilen bütçe gideri yaklaşık %23 oranında gerçekleşmiştir.

Ajans Gelirleri:

Ajansların mali kaynakları ve bütçe gelirleri 5449 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesinde düzenlenmiştir. Bu hükme göre ajansın gelirleri şunlardan oluşmaktadır:

➤ Bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden, bölgedeki il özel idareleri için; borçlanma, tahsisi mahiyetteki gelirler ile genel, katma ve özel bütçeli kuruluşlardan alınan yardım kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir, belediyeler için; borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir oranında, cari yıl bütçesinden aktarılacak pay.

➤ Bölgedeki sanayi ve ticaret odalarının, bir önceki yıl kesinleşmiş bütçe gelirlerinin yüzde biri oranında, cari yıl bütçesinden aktarılacak pay.

➤ Teşkilata ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde belirtilen diğer gelirlerdir.

Cumhurbaşkanı, il özel idareleri için belirlenen oranı yüzde beşe kadar yükseltmeye ya da bu Kanunda belirlenen oranına kadar indirmeye, belediyeler için belirlenen oranı ise; yarısına kadar indirmeye ya da bu Kanunda belirlenen oranına kadar yükseltmeye yetkilidir. Bakanlar Kurulunca 08.08.2011 tarihli ve 2011/2168 sayılı Karar ile belediyelerin bütçe gelirleri üzerinden kalkınma ajanslarına aktaracakları payların oranı % 1'den % 0,5'e indirilmiştir.

Tablo 3: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirlerinin Tahmini ve Gerçekleşme Tutarları

E.Kod 1	Gelir adı	Tahmin Tutarı	Tahsilat Tutarı	Gerçekleşme %
01	Merkezi Yönetim Bütçesinden Aktarılan Paylar	10.000.000	11.667.913	116,68
02	İl Özel İdarelerinden Aktarılan Paylar	792.742	792.914	100,02
03	Belediyelerden Aktarılan Paylar	14.014.882	11.857.282	84,60
04	Sanayi ve Ticaret Odalarından Aktarılan Paylar	403.082	376.995	93,53
05	Avrupa Birliği ve Diğer Uluslararası Fonlardan Sağlanan Kaynaklar	0	0	0
06	Faaliyet Gelirleri	0	0	0
07	Bağış ve Yardımlar	0	5.425.000	0
08	Alacaklardan Tahsilatlar	0	1.799.442	0
09	Destek Ödemelerinden İadeler	0	0	0
10	Diğer Gelirler	3.669.137	4.405.130	0
90	Ret ve İadeler (-)	0	0	0
	TOPLAM	28.879.842	36.324.675	125,78

Tablo incelendiğinde de görüleceği üzere 2020 yılında tahmin edilen bütçe gelirleri tutarı 28.879.842 TL'dir Gelir ve gider bütçe tahminleri arasındaki denklik, 2019 yılından devreden 64.120.158,00 TL nakit ile sağlanmakta ve gelir bütçe tahmini de 93.000.000,00 TL'ye ulaşmaktadır. 28.879.842,00 TL olan tahmini bütçe gelirine karşılık, 36.324.676,00 TL bütçe geliri gerçekleşmesi sağlanmıştır.

Buna göre nakit finansman kalemi hariç tahmin edilen bütçe gelirlerinin gerçekleşme oranı %125,78'dir. Gerçekleşen bu bütçe gelirleri içerisinde en büyük paya ise %32,64 ile belediyelerden aktarılan paylar sahiptir. Arkasından %32,12'lik oran ile merkezi idareden aktarılan paylar gelmektedir.

Ajansın gelir ve giderleri ile faaliyet sonucu ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

Faaliyet Giderleri (TL)	Faaliyet Gelirleri (TL)	İndirim, İade, İskonto Toplamı (TL)	Net Gelir (TL)	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu (TL)
21.588.586,00	36.734.461,00		36.734.461,00	15.145.875,00

Yukarıdaki tabloda da görüleceği üzere 2020 yılı faaliyet giderleri 21.588.586,00 TL, faaliyet gelirleri 36.734.461,00 TL olup, dönem olumlu faaliyet sonucu da 15.145.875,00 TL olarak gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kalkınma Ajanslarının mali sistemi temel olarak “5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun” ve 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenmiştir.

5449 sayılı Kanun'un 27'nci maddesi uyarınca ajanslar, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tâbi değildir. 5018 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmadıklarından da mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunu hükümleri uygulanmamaktadır.

Ajans, muhasebe işlemlerini 28.09.2006 tarihli ve 26303 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne, bu yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ise Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre

yürütmektedir.

Ajans gelirlerinde tahakkuk esaslı, giderlerinde ise nakit esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır.

Bu kapsamda, “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmış olup, denetimler bunlar ile Usul ve Esasların 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin

hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanarak hazırlanan düzenlemelere tabi olmayan ajanslar açısından iç kontrol tanımı Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 11'inci maddesinin birinci fıkrasında yapılmış, iç kontrol sisteminin değerlendirilmesi ile ilgili hükme ise ikinci fıkrasında yer verilmiştir. Kalkınma Ajansları Denetim Yönetmeliği'nin 4, 7 ve 11'inci maddelerinde ise iç kontrol sisteminin denetimi ile ilgili temel düzeyde hükümler bulunmaktadır. Bunlar haricinde iç kontrol sisteminin kuruluşu, işleyişi, yapısı vb. konularda detaylı düzenlemeler bulunmadığı gibi, 5449 sayılı Kanun ve 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi içerisinde iç kontrole dair hüküm yer almamakta, herhangi bir atıf yapılmamaktadır.

MEVKA'da iç kontrol sistemine ilişkin tespit edilen hususlara aşağıda yer verilmiştir.

Bu çerçevede;

- ✓ Ajans bünyesinde görev tanımlarının birimler bazında belirlendiği,
- ✓ İş akış süreçlerinin birimler bazında belirlendiği,
- ✓ Yetki devri ve sınırlarının “İmza Yetkileri ve Vekalet Yönergesi” ile belirlendiği,
- ✓ Hata, eksiklik, yanlışlık, usulsüzlük ve yolsuzluk risklerini azaltmak için faaliyetler ile mali karar ve işlemlerin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrolü görevlerinin “görevler ayrılığı” ilkesine uygun olarak farklı kişilerde toplandığı,
- ✓ Ajans personeline, iş sözleşmesi ekinde yer alan etik kuralların imzalatıldığı, bunun yanında Çalışma Düzeni Yönergesinde etik davranışlara yönelik hükümlere yer verildiği,
- ✓ Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği gereği insan kaynakları politikalarının belirlendiği,
- ✓ Kalkınma ajansında “hassas görev” niteliğinde bir görev olmadığı için buna özel düzenlemelerin yer almadığı,
- ✓ Ajans personelinden her yıl hizmet içi eğitim taleplerinin alınarak bu ihtiyacın planlandığı ve gerekli görülen eğitimlerin yapıldığı,
- ✓ Performans programına ajanslar sahip olmasa da ilgili Bakanlık tarafından onaylanan Çalışma Programı'nın bütçe ile ilişkilendirildiği,
- ✓ İç kontrol risk yönetimi kapsamında personelin aktif katılımı ile birim bazlı risklerinin belirlendiği ve değerlendirmelerinin yapıldığı,
- ✓ Muhasebe ödeme evraklarının kontrolüne ilişkin ön mali kontrol formu ile izleme ve değerlendirme biriminde yararlanıcılara yapılan ön, ara ve nihai ödemeler için kontrol formlarının oluşturulduğu,
- ✓ Ajans faaliyet raporlarının Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 89, 90, 91, 92 ve 93'üncü maddelerine uygun olarak hazırladığı, faaliyet sonuçları ve değerlendirmelerin idare faaliyet raporunda gösterilerek kamuoyuna web sitesi kanalı ile duyurulduğu,
- ✓ Ajansta veri kayıt ve dosyalama için Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) ve Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS)'nin kullanıldığı, sistem verilerinin güvenliğini ve korunmasını sağlamak amacıyla, verilerin yedekleme ve yeniden yüklemesi işlemlerinin yapıldığı,

- ✓ Ajans bünyesinde “Kurumsal Risk Yönetimi, İç Kontrol İzleme Yönlendirme Organizasyonu”, “Kurumsal Risk Yönetimi Yönergesi”, “MEVKA Kurumsal Risk Yönetimi Rehberi” gibi dokümanların oluşturulduğu,
- ✓ Bilgi işlem altyapısında sınıflandırılan bilgilere tüm personelin yetkisi dâhilinde erişim sağlayabildiği, görülmüştür.

Sonuç olarak genel hatlarıyla Mevlana Kalkınma Ajansında iç kontrol sisteminin kurulduğu ve etkin bir şekilde çalıştığı değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Mevlana Kalkınma Ajansı 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Mevduat Faiz Gelirlerinden Kesilen Gelir Vergisi Stopajının Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Ajansın elde ettiği mevduat faiz gelirlerinin net tutarlar üzerinden muhasebeleştirildiği ve banka tarafından faiz geliri üzerinden yapılan stopaj kesintilerinin muhasebe kayıtlarına alınmadığı tespit edilmiştir.

Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 95'inci maddesinde; “(1) Hesaplara ilişkin işlemler, değerlerin alınıp verilmesi ve kaydedilmesinde kullanılacak alındı,

defter ve belge örnekleri, dönem sonu işlemleri gibi hususlarda bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde 10/3/2006 tarihli ve 26104 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri kıyasen uygulanır.” denilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “102 Banka Hesabı”nın işleyişine ilişkin 57’nci maddesinin altıncı fıkrasında, “*Muhasebe birimlerinin hesaplarının bulunduğu bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan faiz tutarları bu hesaba, tevkifat tutarları 630- Giderler Hesabına borç, faiz tutarının içinde bulunulan aya ait kısmı 600- Gelirler Hesabına, geçmiş aylara ait kısmı 181- Gelir Tahakkukları Hesabına alacak kaydedilir. Banka hesabına aktarılan tutarın tamamı aynı zamanda 805- Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800- Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir.*” denilerek muhasebe birimlerinin hesaplarının bulunduğu bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan faiz gelirlerinin 600 Gelirler Hesabına brüt tutar üzerinden alacak kaydedilmesi, faiz gelirinine ilişkin yapılan stopajın ise 630 Giderler Hesabına borç kaydedilmesi gerektiği hükme bağlanmıştır.

Yapılan incelemede, Ajans tarafından elde edilen mevduat faiz gelirlerinin muhasebeleştirilmesinde, gelir üzerinden yapılan stopaj kesintilerinin ayrıca muhasebe kayıtlarında görünmediği tespit edilmiş olup, mevduat faiz gelirlerinden kesilen gelir vergisi stopaj tutarı 519.087,46-TL’nin muhasebeleştirilmemesi, mali tablolarda yer alan gelir ve gider tutarlarının olduğundan daha düşük görünmesine yol açmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; mevduat faiz gelirleri üzerinden yapılan tevkifatın banka tarafından peşin olarak yapıldığı için muhasebe kayıtlarında net faiz tutarlarının dikkate alındığı belirtilmekte ise de; mali tabloların yeterli bilgi üretmesi açısından söz konusu kayıtların yapılması önemlidir. Diğer taraftan 16.11.2020 tarihi itibari ile Ajansın Tek Hazine Kurumlar Hesabı kapsamına alınması nedeniyle faiz geliri elde edebileceği herhangi bir banka mevduatı kalmamakla birlikte belirtilen kayıtların yapılmaması nedeniyle 2020 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Hatalı Muhasebeleştirilmesi	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	15.04.2016 tarihli 391 nolu yevmiye kaydı ile düzeltme gerçekleştirilmiş ve 472 nolu hesapta takip edilmektedir.
Personel Hizmet Sözleşmelerinin "Net Tutar" Üzerinden Yapılması Nedeniyle Gelir Vergisinin Kurum Bütçesinden Ödenmesi	2015	Yerine Getirilmedi	Personel ücretleri Yüksek Planlama Kurulu Kararı ile net olarak belirlendiği için Ajans tarafından yapılacak bir işlemin bulunmadığı değerlendirildiğinden bulgu konusu yapılmamıştır.
İç Denetçi İstihdam Edilmemesi	2015	Yerine Getirilmedi	Bahse konu husus ile ilgili olarak bulgu yazılmış ancak, 14.07.2021 tarih ve 31541 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 80 sayılı Cumhurbaşkanlığı

			Kararnamesi'nin 11 ve 15'inci maddeleriyle yapılan düzenleme ile konusu kalmadığından bulgu Rapora alınmamıştır.
Personele Ait Cep Telefonu Abonelik Bedellerinin Ajans Bütçesinden Ödenmesi	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	Gerekli düzeltmeler yapılarak, abonelikler iptal edilmiştir. Herhangi bir ödeme yapılmadığı tespit edilmiştir.
Mali Destek Programı Yararlanıcılarından (Kar Amacı Güden Kuruluşlardan) Teminat Alınmaması	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	Düzenlenen bulgudan sonra uygulanan Mali Destek Programlarında (2018 ODAK, 2018 KÖA, 2019 EYGEP, 2020 COVID) kar amacı güden yararlanıcılardan sözleşme aşamasında teminat alınmıştır ve alınmaya devam edilmektedir.
Ajansın Tahliye Ettiği Hizmet Binasına İlişkin Olarak 264 Özel Maliyetler Hesabının Düzeltilmemesi	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	15.04.2016 tarih ve 389 sayılı yevmiye kaydı ile gerekli düzeltme yapılmıştır.

500 Net Değer Hesabının Kullanılmaması	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	Düzenlenen bulgudan sonra 500 Net Değer Hesabı kullanılmaya başlanmıştır.
Yapılandırılan Alacakları için 222 Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabının Kullanılmaması	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	7256 sayılı Kanun kapsamında başvuran belediyeler için 222 nolu hesap kullanılmaya başlanmıştır.